

Handläggare
Maria Gren
Maria.Gren@huddinge.se

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning – svar på remiss

Förslag till beslut

Bifogad skrivelse till miljö- och bygglövsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 april 2023 och reviderat den 16 maj 2023, bilaga 1, överlämnas till Boverket som Huddinge kommuns yttrande över remissen ”Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning”.

Sammanfattning

Bokverket har skickat ”Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning” på remiss till Huddinge kommun. Bygglövs- och tillsynsnämnden har fått i uppdrag att svara på remissen å kommunens vägnar.

Förvaltningen håller med om att delar av Boverkets byggregler (BBR) behöver omarbetas och att vissa delar behöver tas bort. Syftet med den nya regleringen, att förenkla för byggherrar och sänka kostnaderna, kan uppnås med de nya föreskrifterna, men då den ekonomiska aspekten bedöms väga tyngre än säkerhetsaspekten riskerar säkerheten vid användning av byggnader försämrats med de nya föreskrifterna. Förvaltningen ser också risk för att kostnaderna kan öka med de nya föreskrifterna. Med nu föreslagna föreskrifter kommer byggnadsnämnden att få det svårare att utöva sin kontrollfunktion, samtidigt som det kommer att finnas stora oklarheter om hur och när en kravnivå ska anses vara uppnådd. För att undvika det behöver föreslagna föreskrifter i viss mån omarbetas och förtydligas.

Beskrivning av ärendet

Boverket har för inhämtande av synpunkter skickat ”Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning” på remiss till Huddinge kommun. Bygglövs- och tillsynsnämnden har fått i uppdrag att svara på remissen å kommunens vägnar.

Förvaltningens synpunkter

Övergripande synpunkter

Förvaltningen håller med om att delar av Boverkets byggregler (BBR) behöver omarbetas och att vissa delar behöver tas bort. Syftet med den nya regleringen, att förenkla för byggherrar och sänka kostnaderna, kan uppnås med de nya föreskrifterna, men då den ekonomiska aspekten bedöms väga tyngre än säkerhetsaspekten riskerar säkerheten vid användning av byggnader försämrats med de nya föreskrifterna. Det finns också risk för tillkommande kostnader då byggnadsnämnderna i större utsträckning än idag behöver begära in riskanalyser och utökad dokumentation, vilket kan vara ekonomiskt betungande för små, enskilda byggherrar.

Sammanfattningsvis ser förvaltningen ett behov av ändrade föreskrifter. Med nu föreslagna föreskrifter kommer dock byggnadsnämnden att få det svårare att utöva sin kontrollfunktion, samtidigt som det kommer att finnas stora oklarheter om hur och när en kravnivå ska anses vara uppnådd. För att undvika det behöver föreslagna föreskrifter i viss mån omarbetas och förtydligas.

Detaljerade synpunkter

Förvaltningens synpunkter anges under rubriker som motsvarar remissunderlagets rubriker.

2. Inledning

Förvaltningen är tveksam till om intentionerna med föreskrifterna kommer att uppfyllas. Intentionerna sammanfattas i författningsförslaget enligt följande:

"Författningsförslaget ska fortsatt utformas som funktionskrav, men bestå av färre regler. För övrigt gäller att föreskrifterna inte ska innehålla några allmänna råd och inte hänvisa till standarder eller till föreskrifter eller allmänna råd från andra myndigheter eller organisationer. Därigenom får samhällsbyggnadssektorn bättre förutsättningar för att kunna vara mer proaktiv och ta ansvaret för att utveckla lösningar som möter de utmaningar som sektorn står inför, exempelvis inom hållbarhet och ekonomi. Sektorn har expertisen och kan bättre identifiera vilka lösningar som behöver utvecklas, jämfört med om statens styrning är mer detaljerad och långtgående."

Hänvisning görs till branschregler, kunskapssammanställning med mera. Samtidigt måste inte en byggherre följa dessa om den har en annan lösning. Det är mycket oklart hur en byggnadsnämnd ska bedöma om en annan lösning är godtagbar eller hur den ska avgöra om allmänna råd från till exempel andra myndigheter kan likställas med att krav uppfylls. Det är en överhängande risk att oklarheter om vad som gäller uppstår och att olika kommuner kommer att bedöma lösningar olika.

2.3 Syften och mål med författningsförslaget

Förvaltningen har svårt att avgöra om de mål och syften som ställts upp verkligen kommer att uppfyllas med de föreslagna föreskrifterna. Färre regler kan ha en positiv effekt men det är fortsatt oklart mot vad byggnadsnämnden ska kontrollera

att målen och syftena uppfylls. Frågan är om personal inom byggnadsnämndens ansvarsområde behöver gå mer åt att besitta sakkunskap som i det närmaste är att jämställa med en sakkunnig i respektive bransch och om det är rimligt att en enskild anställd ska ha sådan bred kunskap om alla olika branschregler som kommer att finnas när alla regleringar som finns i dagens BBR har formulerats om i enlighet med förslagna föreskrifter. Här finns en stor risk för både kunskapsbrister och kunskapsmissar. Det finns också behov av förtydliganden om vilken bedömning som tillmäts störst vikt, byggnadsnämndens eller byggherrens, vid olika uppfattningar i en fråga.

5.2.2 Mindre avvikelser

Enligt förslaget har en enskild byggherre ansvar för att samtliga krav i författningen uppfylls. Samtidigt kan byggherren avgöra om det går att göra mindre avvikelser från en föreskrift och byggnadsnämnden ska inför start- och slutbesked bedöma om avvikelserna är godtagbara. Det är mycket oklart vad denna bedömning ska göras mot. Det kan också antas att det krävs mycket sakkunskap för att göra en sådan bedömning. Med detta förslag läggs också den del av det som kan anses utgöra myndighetsutövning över på enskilda byggaktörer, vilket inte är en önskvärd utveckling. Det är också troligt att detta förslag ger ökade konfliktytor mellan nämnder och byggherrar och att avvikelser riskerar att godkännas utan tillräcklig prövning i de fall sakkunskap saknas hos en kommun. Denna hantering kan leda till bedömningar som är eller uppfattas som godtyckliga. Det gör att förutsägbarheten i att byggherrar möter samma bedömning i alla kommuner inte uppnås.

En speciell svårighet bedöms ligga i att byggnadsnämnden ska avgöra om byggherren "tillämpar regeln om mindre avvikelse på ett felaktigt sätt". Förvaltningen ställer sig frågande till hur avgörandet ska ske, när det saknas råd kring hur bedömningen av begreppet "felaktigt" ska bedömas.

Förvaltningen ställer sig frågande till hur en mindre avvikelse ska kunna bedömas vara en mindre avvikelse om den formellt strider mot en ordalydelse. Det ter sig som en omöjlighet att göra en korrekt bedömning kring.

"Därför kan behovet komma att öka, av att göra mindre avvikelser från föreskrifterna. Möjligheten finns, under förutsättning att lösningen gör att föreskrifternas syfte uppnås, trots att den formellt strider mot ordalydelsen"

Begreppet "mindre avvikelse" är inte lämpligt då det har sin motsvarighet i bygglovsprövning enligt den äldre plan- och bygglagen vilket i dagens plan- och bygglag närmast motsvaras av "liten avvikelse". Tydligast vore om ett annat begrepp än "avvikelse" användes i föreskriften.

5.2.4 Termen fackmannamässig

I förslagna föreskrifter anges att om en byggherre inte själv besitter fackmannamässig kompetens ska hen se till att den finns. Det anges dock inte hur denna kompetens ska styrkas. Med en sådan ordalydelse bedöms det inte kunna avgöras om kompetensen verkligen finns eller inte. Byggnadsnämndens mandat att kunna kräva fackmannamässighet kommer förvisso öka, men samtidigt ökar

konfliktytorna mellan byggnadsnämnd och byggherre. Här behövs ett starkare stöd för hur bedömningen av fackmannamässig kompetens ska ske.

5.3.5 Skydd mot bränn- och skållningsskador

I dagens reglering anges att en utslagsvask ska finnas i samma inredningslängd som spisen, för att hindra att vätskor som kan skålla någon lyfts över golvytor där till exempel barn kan leka. I förslag till nya föreskrifter formuleras kravet i 35 § som att en utslagsvask ska vara placerad på sådant sätt att risken för skållningsskador begränsas. I remissen beskrivs syftet vara detsamma som tidigare, det vill säga en säker förflyttning mellan spis och utslagsvask. Ordalydelsen innebär dock att kravnivån sänks sett till dagens reglering, samtidigt som borttagandet av ordet ”spis” aktualiserar hur regleringen ska tolkas vad gäller till exempel varma vätskor från en mikrovågsugn.

Hållbarhet och barnkonventionen

Förvaltningens förslag till beslut bedöms inte få några konsekvenser ur ett hållbarhets- eller ett barnrättsperspektiv.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut bedöms inte få några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för nämnden.

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Morgan Randall Svahn
Bygglovschef

Bilagor

- Bilaga 1. Huddinge kommuns yttrande över remissen
- Bilaga 2. Remissmissiv
- Bilaga 3. Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader; med konsekvensutredning

Beslutet ska skickas till

Boverket
Kommunstyrelsen